

Ομιλία του Αγιωτάτου Πατριάρχη Κυρίλλου κατά τη συνάντηση του Β. Πούτιν με εκπροσώπους των θρησκευτικών οργανώσεων της Ρωσίας

Στις 25 Οκτωβρίου 2023 πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα της Αγίας Αικατερίνης στο Κρεμλίνο συνάντηση του Προέδρου της Ρωσικής Ομοσπονδίας Β. Πούτιν με εκπροσώπους των θρησκευτικών οργανώσεων της Ρωσίας. Στη συνάντηση συμμετείχε ο Αγιώτατος Πατριάρχης Μόσχας και Πασών των Ρωσσιών Κύριλλος. Μετά την ομιλία του Β. Πούτιν, τον αρχηγό του ρωσικού κράτους και όλους τους παρισταμένους προσφώνησε ο Προκαθήμενος της Ρωσικής Ορθοδόξου Εκκλησίας.

Σας ευχαριστώ Βλαντίμιρ Βλαντίμιροβιτς, για την πρωτοβουλία να διεξαχθεί αυτή η συνάντηση, για τα λόγια, που μας απευθύνετε τώρα. Πράγματι, είναι μια πολύ έγκαιρη και αναγκαία πρωτοβουλία.

Ιδιαίτερη ανησυχία, βεβαίως, προκαλεί σε πολλούς σήμερα η σύγκρουση, η οποία αναζωπυρώθηκε

με νέα ορμή στην Ανατολική Μεσόγειο. Στο διάβα των αιώνων αυτή η περιοχή προσέλκυε το ενδιαφέρον των θρησκευομένων όλων των αβρααμικών παραδόσεων. Η Ιερουσαλήμ ήταν και παραμένει ιερά πόλη για τους χριστιανούς, τους ιουδαίους και τους μουσουλμάνους. Το έδαφος της Παλαιστίνης, του Ισραήλ, είναι η Αγία Γη, όπου συνέβησαν σπουδαιότατα γεγονότα της παγκοσμίου ιστορίας, πρωτίστως εκείνα, που συνδέονται απευθείας με την κοινωνία του Θεού με τον άνθρωπο.

Ιστορικά η Ρωσία διατηρεί τις στενότερες επαφές με την Αγία Γη, επιδιώκει να διαφυλάσσει εκεί τη ρωσική παρουσία, η ιστορία της οποίας είναι εξαιρετικά πλούσια από δεδομένα και γεγονότα. Πολυάριθμες γραπτές μαρτυρίες, καθώς και έργα του πολιτισμού υποδεικνύουν ότι το προσκύνημα στην Ιερουσαλήμ ήταν ένα εκ των πλέον ποθητών και σημαντικών γεγονότων στη ζωή των ευσεβών Ρώσων χριστιανών.

Η διασφάλιση ακριβώς της δυνατότητας να ταξιδεύουν στους Αγίους Τόπους ευρύτεροι κύκλοι συμπατριωτών μας ήταν ένας από τους κεντρικούς στόχους της ιδρύσεως της Αυτοκρατορικής Ορθοδόξου Εταιρείας Παλαιστίνης προ 140 ετών με απόφαση του αυτοκράτορα Αλεξάνδρου του Γ'. Αυτή η οργάνωση αδιαμφισβήτητα συνέβαλε τα μάλα στην υποστήριξη του παλαιστινιακού λαού, πρωτίστως στον μορφωτικό και κοινωνικό τομέα. Δημιουργήθηκαν σχολεία, ορφανοτροφεία, νοσοκομεία, δηλαδή διεξαγόταν πολύ σημαντικό φιλανθρωπικό έργο, που απέβλεπε στην υποστήριξη του τοπικού πληθυσμού.

Είναι ευχάριστο που σήμερα εξακολουθούν να αναπτύσσονται οι παραδοσιακές σχέσεις μεταξύ της Ρωσίας και των Αγίων Τόπων. Θα ήθελα να επισημάνω ιδιαιτέρως ότι το κράτος μας επιδιώκει να διατηρεί τις ιστορικές σχέσεις και παραδόσεις, καθώς επίσης και την πολιτιστική συνεργασία με τις χώρες και τους λαούς της Μέσης Ανατολής.

Η σημερινή μας συνάντηση διεξάγεται σε μια πολύ δύσκολη εποχή, αν και δεν γνωρίζω εάν υπάρχουν εύκολες εποχές. Σήμερα εξελίσσονται στον κόσμο πολυάριθμες συγκρούσεις. Συνεπεία αυτών εμφανίζονται νέοι κίνδυνοι για την ειρηνική συνύπαρξη των λαών και των χωρών, διαλύονται φιλικές σχέσεις καλής γειτονιάς, δοκιμάζονται οι αντοχές των καθιερωμένων σχέσεων εκπροσώπων διαφόρων πολιτισμών και θρησκειών, διότι και οι θρησκείες επίσης παρασύρονται σε αυτές τις συγκρούσεις.

Τα γεγονότα των τελευταίων εβδομάδων προκαλούν την μεγαλύτερη ανησυχία, διότι αφορούν το άκρως περίπλοκο θέμα των σχέσεων και της συνεργασίας δύο αρχαίων αβρααμικής προελεύσεως θρησκειών, του ισλάμ και του ιουδαϊσμού. Θα ήθελα να εκφράσω ευγνωμοσύνη στο πρόσωπό Σας ως προέδρου της Ρωσικής Ομοσπονδίας, ως ηγέτη του ρωσικού κράτους για τη συνεπή ειρηνευτική θέση έναντι των προβλημάτων διευθέτησης της συγκρούσεως στη Μέση Ανατολή. Είναι δύσκολο να πούμε τι θα γινόταν στη Μέση Ανατολή, εάν δεν υπήρχε ο ειρηνευτικός αυτός ρόλος της Ρωσίας και μόνον τυφλός μπορεί να μην βλέπει ότι ακριβώς από αυτό τον ρόλο εξαρτάται εν πολλοίς η σταθερότητα και η ησυχία, όσο τούτο είναι δυνατό στους Αγίους Τόπους.

Είμαι ειλικρινά πεπεισμένος ότι εμείς οι εκπρόσωποι διαφόρων θρησκειών της Ρωσίας, οι πολιτειακές Αρχές και η κοινωνία μοιραζόμαστε το κοινό ενδιαφέρον ώστε ο διαθρησκειακός και διαπολιτιστικός διάλογος να υπηρετούν την επίτευξη της ειρήνης και της ομόνοιας. Όλοι εμείς θέλουμε ώστε οι σχέσεις μεταξύ των πιστών των παραδοσιακών θρησκειών να χαρακτηρίζονται από αμοιβαίο σεβασμό και καλή προαίρεση. Έχουμε γι' αυτό τα απαραίτητα γερά θεμέλια με τη μορφή της ηθικής συναινέσεως, της κοινής κατανοήσεως του τι είναι καλό και τι κακό. Αυτή είναι η θεμελιώδης αρχή. Υπό μία έννοια μοιραζόμαστε ένα κοινό σύστημα ηθικών αξιών, χρωματισμένο βεβαίως με κάποια πολιτιστικά και ομολογιακά χρώματα, αλλά η διάκριση του καλού και του κακού στις θρησκείες μας είναι ουσιαστικά η ίδια.

Οι θρησκείες δεν πρέπει να υπηρετούν την υπόθεση του μίσους, επικλήσεις του οποίου ηχούν δυστυχώς σήμερα από ακραίες θρησκευτικές ομάδες. Φρονώ ότι όλοι οι παρόντες εδώ πνευματικοί ηγέτες θα συμφωνήσουν με τον ισχυρισμό ότι οι ιδέες της μισανθρωπίας δεν μπορούν ουδόλως να συνδέονται με τη θρησκεία. Επιπλέον, από την εσωτερική της φύση αυτή η ιδέα αποτελεί αναμφιβόλως γέννημα του εχθρού του ανθρωπίνου γένους, του διαβόλου, ο οποίος μισεί το αγαθό.

Εμείς, ως ηγέτες των παραδοσιακών θρησκειών της Ρωσίας, έχουμε καλή επίγνωση όλης της τραγωδίας των σημερινών εξελίξεων στη Μέση Ανατολή, συνεπώς, δεν έχουμε δικαίωμα να επιτρέψουμε στη χώρα μας εκκλήσεις για εχθρότητα και εκδηλώσεις μίσους υπό θρησκευτικό μανδύα. Και, δόξα τω Θεώ, με εξαίρεση κάποιων απολύτως περιθωριακών ομάδων, δεν υπάρχει τίποτε παρόμοιο στη Ρωσία.

Η σύγκρουση στους Αγίους Τόπους δεν πρέπει να αποτυπωθεί στις σχέσεις μεταξύ των θρησκευτικών κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της Ρωσίας. Οι ομόδοξοί μας μας βλέπουν σήμερα, που καθόμαστε στο ίδιο τραπέζι, να διαλεγόμαστε ο ένας με τον άλλο και με τον αρχηγό του κράτους. Είναι ένα μοναδικό παράδειγμα τού πώς αλληλεπιδρά το ρωσικό κράτος με τις θρησκείες, που εκπροσωπούνται στο έδαφος της Ρωσίας.

Όλοι μαζί μαρτυρούμε την έλλειψη θεμελιωδών διαφωνιών, συμπεριλαμβανομένων και των ζητημάτων, που συνδέονται με την κοινωνική ζωή. Επιπλέον, όπως προανέφερα, μοιραζόμαστε πολλά κοινά σημεία στα ζητήματα ηθικής, ενώ κοινό μας εχθρό θεωρούμε την αμαρτία, δηλαδή το αυθεντικό κακό, που πλήττει την ανθρώπινη ψυχή. Βεβαίως, η κοσμική ηθική και πολύ περισσότερο το κοσμικό δίκαιο δεν χρησιμοποιούν την έννοια της «αμαρτίας», αλλά την έννοια «παραβίαση του νόμου». Ενώ η αμαρτία αποτελεί παραβίαση του Νόμου του Θεού, ο οποίος κείται στο θεμέλιο της ανθρώπινης ηθικής. Ακριβώς επί τη βάσει της ανθρώπινης ηθικής, που διαμορφώθηκε ιστορικά σε πολλούς πολιτισμούς και γεννάται το δίκαιο. Συνεπώς, υπάρχει βεβαίως μια βαθιά σχέση μεταξύ των θρησκευτικών αξιών, της θρησκευτικής πίστεως και του δικαίου.

Σήμερα, δυστυχώς, λαμβάνουν χώρα προκλητικές ενέργειες, που στοχεύουν στην επιδείνωση της

συγκρούσεως στη Μέση Ανατολή μέσω της απανθρωποποίησης της αντίθετης πλευράς με τη χρήση των ενημερωτικών πηγών. Για την εξάλειψη αυτής της απειλής χρειάζεται μια ευρεία και μη προκατειλημμένη κάλυψη της καταστάσεως. Είναι προφανές ότι η Ρωσία με συνέπεια υπερασπιζόμενη την αρχή του σεβασμού των νομίμων συμφερόντων της κάθε πλευράς και υποστηρίζοντας ολόπλευρα την επιδίωξη του αμάχου πληθυσμού του Ισραήλ και της Παλαιστίνης για εγκαθίδρυση μιας σταθερής ειρήνης, με τη θέση της συνδράμει στην αναζήτηση τρόπων παύσεως της ένοπλης συγκρούσεως και αποκατάστασης του διαλόγου των πολιτικών αντιπάλων.

Την ίδια στιγμή είναι αδύνατο να μην πω ότι οποιαδήποτε χτυπήματα πολιτικών εγκαταστάσεων και θρησκευτικών ιερών σεβασμάτων αξίζουν την πλέον κατηγορηματική καταδίκη. Ίσως αυτός ακριβώς είναι ο λόγος γιατί τα θρησκευτικά κτήρια υφίστανται όχι σπάνια τέτοιες επιθέσεις για να προκαλέσουν και να σκληρύνουν τις καρδιές των ανθρώπων, προκειμένου η σύγκρουση να γίνει πιο βίαιη. Δυστυχώς, τις τελευταίες ημέρες δεν ήταν λίγες ειδήσεις αυτού του είδους. Η Ορθόδοξη Εκκλησία των Ιεροσολύμων, η οποία ποιμαίνει τους χριστιανούς, που κατοικούν εκατέρωθεν του μετώπου της αντιπαραθέσεως, ακολουθεί θέσεις αρχής και είναι συνεπής: οι άμαχοι δεν πρέπει να καθίστανται στόχος ενόπλων επιθέσεων, είναι απαραίτητο να τους παρέχουμε βοήθεια και υποστήριξη. Θα ήθελα μαζί Σας, Εξοχότατε, καθώς και με τους αδελφούς, οι οποίοι είναι παρόντες σήμερα εδώ και συμμετέχουν σε αυτή τη συζήτηση, να εκφράσουμε την κοινή υποστήριξή μας στις προσπάθειες του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων με επικεφαλής τον Πατριάρχη Θεόφιλο και να καλέσουμε τους πάντες να μην εξασθενεί η προσευχή και οι κοινές μας περαιτέρω προσπάθειες για την εδραίωση σταθερής και δίκαιης ειρήνης στους Αγίους Τόπους. Η Αγία Γη είναι ο κοινός μας πνευματικός, πολιτιστικός και ιστορικός θησαυρός, συνεπώς και η ειρήνη στην Αγία Γη είναι κοινή μας ευθύνη και φροντίδα.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/90927/>